

คู่มือการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานส่งเสริมและ
พัฒนาระบบการนิเทศและ
การจัดกระบวนการเรียนรู้

นางสาวสุภาพ จัตละ
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

คู่มือการปฏิบัติงาน
การปฏิบัติงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

ของ
นางสาวสุภาพ จัดละ
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 มาตรา 39 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มาตรา 8 มาตรา 34 วรรคสอง ได้กำหนดให้มีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ออกเป็น 8 กลุ่ม และออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ออกเป็น 7 กลุ่ม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

สำหรับคู่มือการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการกระบวนการเรียนรู้และคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานตามภารกิจประจำกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกลุ่มงานนิเทศติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา และภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายจากนโยบาย ตามจุดเน้นสำนักงาน/จุดเน้นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดทำคู่มือปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ขอขอบคุณกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเล่มนี้ ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

นางสาวสุภาพ จัดละ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. วัตถุประสงค์	1
2. ขอบเขต	1
3. คำจำกัดความ	1
4. ขั้นตอนการจัดทำ	1
5. Flow Chart การปฏิบัติงาน	2

คู่มือการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

1. วัตถุประสงค์

1.1. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2. เพื่อเป็นคู่มือในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด

3. คำจำกัดความ

การส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมรูปแบบ แนวทาง เทคนิค วิธีการ ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบแนวทางในการดำเนินงาน การสร้าง จัดหาเครื่องมือ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่เป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษารวมถึงการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ระบบการนิเทศ หมายถึง นวัตกรรม รูปแบบ วิธีการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ส่งเสริม อบรม พัฒนาสร้างเสริมองค์ความรู้ให้แก่ผู้รับการนิเทศทั้งด้านการบริหารจัดการศึกษา การนิเทศการเรียนการสอน และการพัฒนา กิจกรรมโครงการต่างๆ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการ วิธีสอน กิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะสามารถนำไปปฏิบัติหรือใช้ประโยชน์ได้

4. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. วิเคราะห์ภาระงาน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการเรียนการสอน

2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับการนิเทศ การจัดการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

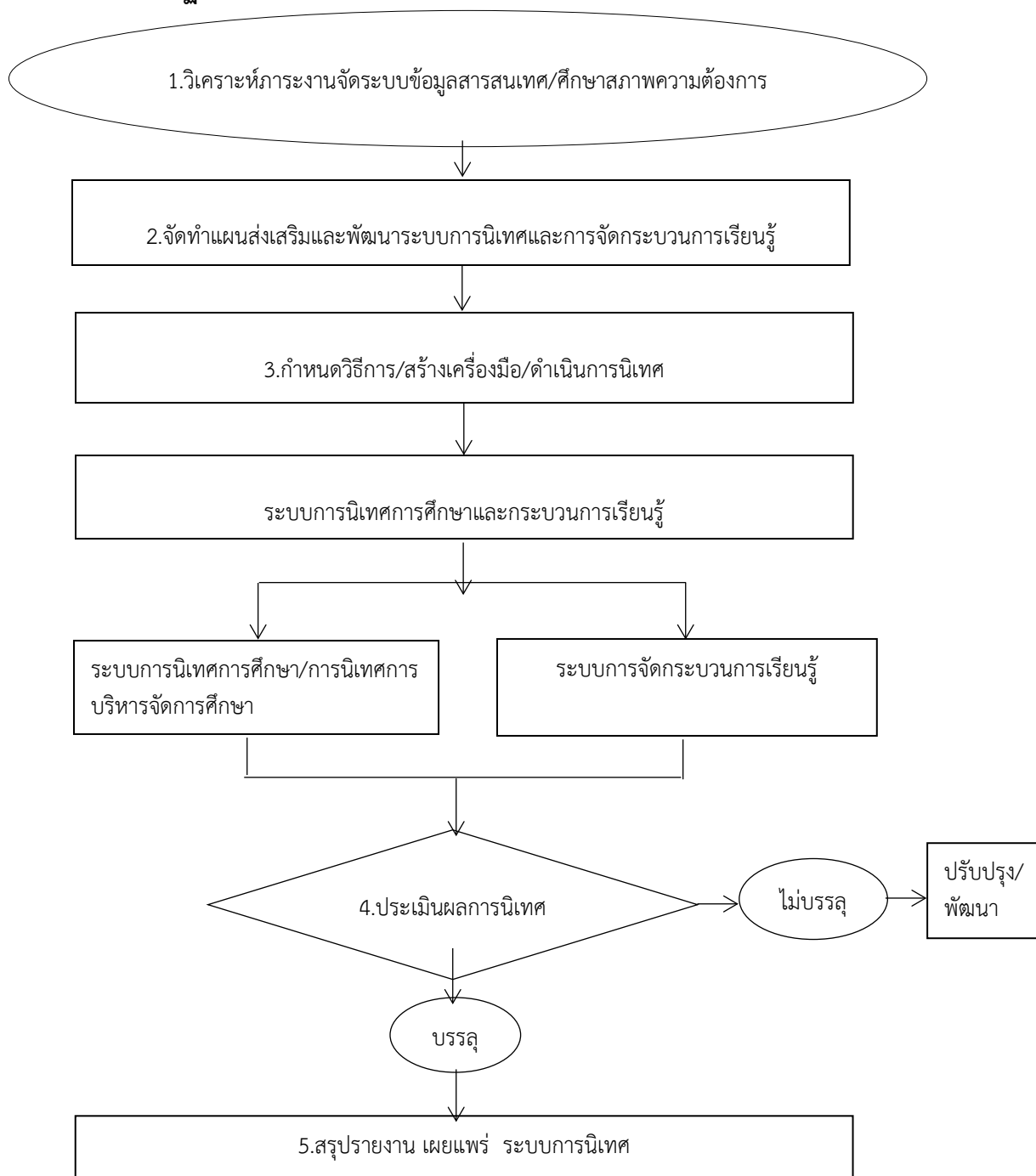
3. จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการเรียนการสอน

4.กำหนดวิธีการ แนวทางการนิเทศ สร้าง แสวงหาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อดำเนินการนิเทศการศึกษา และการเรียนการสอน

5.ติดตามและประเมินผลการนิเทศการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน นำผลการประเมินไป กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบนิเทศและกระบวนการเรียนรู้ในคราวต่อไป

6.สรุป รายงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. Flow Chart การปฏิบัติงาน

รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานการปฏิบัติงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.วิเคราะห์ภาระงาน นโยบาย จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเทศการศึกษา การบริหารการศึกษา และการจัดกระบวนการเรียนรู้	ตลอดปีการศึกษา	ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน	กลุ่มงานนิเทศฯ
2.จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา การบริหารการศึกษา และการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ฐานข้อมูลและสภาพปัญหาความต้องการ	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและจุดเน้นสพฐ.	กลุ่มงานนิเทศฯ
3.กำหนดวิธีการ/สร้างเครื่องมือ/ดำเนินการนิเทศ 3.1 กำหนดวิธีการ แนวทางดำเนินการ เครื่องมือ นิเทศเพื่อส่งเสริมพัฒนาระบบนิเทศและการจัดการเรียนรู้ 3.2 สร้าง พัฒนาแสวงหาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา การนิเทศการบริหารจัดการศึกษา และการจัดการการเรียนรู้ 3.3 ดำเนินการนิเทศตามระบบ	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	กลุ่มงานนิเทศฯ
4. ประเมินผลและสรุปการพัฒนาระบบนิเทศทุกระบบ 4.1 ประเมินผลและสรุปการพัฒนาระบบนิเทศทุกระบบ 4.2 นำผลการประเมินและสรุปผลการนิเทศมา กำหนดเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข วางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมพัฒนา ต่อไป	สิ้นภาคเรียน/ สิ้นปีการศึกษา	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	กลุ่มงานนิเทศฯ
5. เผยแพร่ระบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา	ทุกปีการศึกษา	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	กลุ่มงานนิเทศฯ